

Maataloustukia tarvitaan, jos haluamme syödä suomalaista ruokaa

- **Suomalaiset arvostavat kotimaista ruuantuotantoa ja maataloutta sen perustana.**
- **Maatalouden tukeminen on välttämätöntä Suomen pohjoisten olojen vuoksi. Elintarviketeollisuus tarvitsee kotimaista raaka-ainetta kilpailukykyiseen hintaan.**
- **Maataloustuet ovat pienentyneet vuosi vuodelta. Hyödyt kansantaloudelle ja kuluttajille, kuten ruokaketjun suuri työllistävyys, ruuan jäljitettävyyden ja turvallisuuden, ohittavat jo tukien kustannukset.**

Maataloustukia maksetaan alkutuottajille lähes poikkeuksetta maailman kaikissa maissa. Poikkeuksen tekevät vain eräät viljelyolosuhteiltaan edulliset vientiin keskittyvät maat.

Aiemmin maatalouden tarvitsema suoja hoidettiin rajasuojalla eli tullein ja tuontirajoituksin. Nyt kun kansainvälinen kauppa on vapautunut ja myös ruoka on yhä useammin kaupankäynnin kohteena, painottuu maatalouden tukeminen esimerkiksi pelto- ja investointituilla. Muutos mahdollistaa yhtenäiset markkinat sekä kansallisen erikoistumisen ja työnjaon entistä paremmin.

EU tarjoaa edelleen maataloudelle rajasuojaa kolmansiin maihin nähden, joskin melko vähän. Vientiä on luovuttu kokonaan. Kansainvälisissä kauppasopimuksissa EU pyrkii säilyttämään tietyn suojan etenkin maatalouden herkillä sektoreilla suhteessa EU-maiden kustannustasoa olennaisesti alempiin maihin, esimerkiksi Etelä-Amerikan Mercosur-maihin.

EU-maat ja Suomi ovat monissa tuotannon vastuullisuusasioissa edelläkävijöitä maailmalla, kuten eläinten suojelussa ja hyvinvoinnissa sekä lääkkeiden ja torjunta-aineiden vähäisessä käytössä, mistä aiheutuu lisäkustannuksia tuotantoketjuun.

Ruokaketju työllistää 340 000 suomalaista

Maataloustuilla halutaan säilyttää ruoan omavaraisuuden riittäväksi katsottu taso ja samalla pohja koko elintarviketieteen toiminnalle. Ketjussa ovat mukana alkutuotannon lisäksi elintarviketeollisuus sekä maatalouden panostustuotanto, tutkimus ja koulutus. Kotimainen ruoka tukee lisäksi kaupan ja ravitsemispalvelujen toimintaedellytyksiä.

Ruokaketju työllistää Suomessa välilliset vaikutukset mukaan lukien peräti 340 000 ihmistä. Oma alkutuotanto on ketjulle ehdoton edellytys.

Maataloustuilla on myös sosiaalipoliittinen ulottuvuutensa. Rakennemuutoksen ja tuotannon tehostamisen myötä maataloudesta on siirtynyt työvoimaa muiden elinkeinojen palvelukseen. Hintojen laskiessa niin toimintaansa jatkavat kuin luopuvat maatilat ovat tarvinneet tukea.

Maatalous on usein sukupolven mittainen investointi – sen tukeminen on ollut yhteiskunnallisesti järkevää ja viljelijöille kohtuullista. Maataloustukien osuus valtion budjetista ja kansantalouden menoista pienenee koko ajan.

Ruokaturva ja oma raaka-aine olennaista

Pohjoisen sijainnin vuoksi Suomessa maksetaan viljelijöille kansallisia ja EU:n osin rahoittamia tukia keskiarvoa enemmän. Maatalouden rakennemuutoksen edetessä tuensaajien määrä kuitenkin vähenee. Myös tukien kokonaissumma laskee tulevilla CAP-kaudella.

Korkean hintatason maissa maatalouden kannattavuus on kansainvälisesti kilpailluilla markkinoilla vaatimatonta. Suomen pohjoisissa olosuhteissa maataloustukia tarvitaan välttämättä. Ne ovat keskeinen osa ja vaa'ankieli maatalojen kannattavuudessa. Elintarviketeollisuudelle puolestaan on välttämätöntä, että kotimaista raaka-ainetta on saatavilla kilpailukykyiseen hintaan.

Muuttuvassa maailmassa kotimainen maataloustuotanto ja perustuotannon omavaraisuus ovat tärkeitä paitsi elinkeinoille, myös kuluttajien ruokaturvalle. Oma tuotanto on vastuullinen valinta globaalin ruokahuollon ja ympäristövaikutusten kannalta.

Suomi ei voi ottaa leipäänsä köyhien maiden suusta ja kasvattaa samalla ympäristörasitusta jo muutenkin ylikuormittuneissa maissa. Nyt Suomi hoitaa osuutensa suhteellisen pienillä kustannuksilla. On myös muistettava, että Suomeen tuodaan ruokaa kolme kertaa enemmän kuin täältä viedään: ruokaviennin arvo on noin 1,6 mrd. euroa ja tuonnin 4,7 mrd. euroa.

Maataloustukiin käytetään vuodessa vajaat 2 mrd. euroa, josta EU maksaa noin puolet. Tuen määrä on laskenut tällä vuosituhanella reaalisesti noin kolmanneksen.

Samaan aikaan ruuan tarjonta on monipuolistunut. Kuluttajille on tarjolla laaja valikoima tuotteita, joista on helppo valita haluamansa. Ruoka on turvallista ja maukasta. Jalostusasteen noususta huolimatta ruoan hinta on noussut vähemmän kuin muut elinkustannukset. Ruuan osuus suomalaisten kulutusmenoista on enää noin 12 %.

Suomi näyttää esimerkkiä tuotantotavoissa

Tutkimusten mukaan suomalaiset arvostavat kotimaista ruokaa ja haluavat syödä sitä vastaisuudessakin. Kotimainen, alkuperältään jäljitettävissä oleva ruoka ja sitä tuottava maaseutu koetaan tärkeiksi ja merkityksellisiksi. Ilmastonmuutos uhkakuvineen korostaa kotimaisen turvallisen ruokaketjun merkitystä.

Suomi voi toimia esimerkkinä eläinten kohtelussa, hyvinvoinnin edistämisessä ja antibioottivaapaassa tuotantotavassa. Suomalaisella ruuantuotannolla on runsaasti etuja puolellaan, vaikka tuotantoa ei harjoiteta ilmasto- ja viljelyolosuhteiltaan suotuisimmilla alueilla. Suomalaisella tuotantotavalla on saavutettu asioita, joita on alettu arvostaa maailmalla ja myös kotimaassa yhä enemmän.

Lisätietoja:

Toimialapäällikkö Pekka Heikkilä, puh. 050 517 8035, pekka.heikkila@etl.fi

Toimialapäällikkö Marika Säynevirta, puh. 040 736 2077, marika.saynevirta@etl.fi